

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU, Euratom) 2020/2223,
annettu 23 päivänä joulukuuta 2020,
asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 muuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston kanssa tehtävän
yhteistyön ja Euroopan petostentorjuntaviraston tutkimusten vaikuttavuuden osalta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 325 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 A artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371 ⁽³⁾ ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939 ⁽⁴⁾ hyväksyminen vahvisti merkittävästi unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi rikosoikeudellisin keinoin käytettävissä olevia keinoja. Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustaminen on yksi keskeisistä painopisteistä unionin rikosoikeuden ja petostentorjuntapolitiikan alalla, ja sillä on valtuudet toteuttaa osallistuvissa jäsenvaltioissa rikostutkintaa ja syytetoimia, jotka liittyvät unionin taloudellisiin etuihin vaikuttaviin rikoksiin direktiivissä (EU) 2017/1371 tarkoitetulla tavalla.
- (2) Euroopan petostentorjuntavirasto, jäljempänä 'virasto', suorittaa hallinnollisiin sääntöjenvastaisuuksiin sekä rikolliseen toimintaan liittyviä hallinnollisia tutkimuksia unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi. Se voi tutkimustensa päätteeksi antaa kansallisille syyttäjäviranomaisille oikeudellisia suosituksia mahdollistaakseen sen, että ne voivat toteuttaa syytetoimia jäsenvaltioissa. Virasto ilmoittaa rikosepäilyistä EPPOLle siihen osallistuvissa jäsenvaltioissa ja tekee yhteistyötä EPPOn kanssa EPPOn tutkintojen yhteydessä.
- (3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 883/2013 ⁽⁵⁾ olisi muutettava ja mukautettava asetuksen (EU) 2017/1939 hyväksymisen myötä. Viraston ja EPPOn välistä suhdetta koskevat asetuksen (EU) 2017/1939 säännökset olisi otettava huomioon ja niitä olisi täydennettävä asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 säännöksissä, jotta varmistetaan unionin taloudellisten etujen suojan mahdollisimman korkea taso hyödyntämällä näiden välisiä synergioita, varmistaen samalla tiiviin yhteistyön, tiedonvaihdon, täydentävyyden ja päällekkäisyyksien välttämisen.

⁽¹⁾ EUVL C 42, 1.2.2019, s. 1.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 16. huhtikuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 4. joulukuuta 2020 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 17. joulukuuta 2020 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁽⁴⁾ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

- (4) Viraston ja EPPOn olisi unionin talousarvion koskemattomuuden säilyttämistä koskevan yhteisen tavoitteensa vuoksi luotava ja säilytettävä tiivis suhde, joka perustuu vilpittömän yhteistyön periaatteelle ja jonka tarkoituksena on varmistaa niiden toimeksiantojen täydentävyys ja toiminnan koordinointi, erityisesti kun otetaan huomioon tiiviimmän yhteistyön soveltamisala EPPOn perustamisen yhteydessä. Viraston ja EPPOn välisellä suhteella olisi pyrittävä varmistamaan, että kaikkia keinoja unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi käytetään.
- (5) Asetuksessa (EU) 2017/1939 edellytetään, että virasto sekä unionin toimielimet, elimet ja laitokset sekä jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat ilman aiheetonta viivytystä EPPOLle epäilyistä rikollisesta toiminnasta, jonka osalta EPPO voi käyttää toimivaltaansa. Koska viraston tehtävänä on suorittaa hallinnollisia tutkimuksia petoksista, lahjonnasta ja mistä tahansa muusta unionin taloudellisia etuja vahingoittavasta laittomasta toiminnasta, sillä on parhaat mahdolliset edellytykset ja välineet toimia EPPOn kumppanina ja ensisijaisena tietolähteenä.
- (6) Tekijät, jotka viittaavat mahdolliseen EPPOn toimivaltaan kuuluvaan rikolliseen toimintaan, voivat esiintyä viraston saamissa alkuperäisissä väitteissä, tai ne voivat syntyä vasta viraston hallinnollista sääntöjenvastaisuutta koskevan epäilyn perusteella aloittaman hallinnollisen tutkimuksen aikana. Täyttääkseen EPPOLle ilmoittamista koskevan velvollisuutensa viraston olisi näin ollen ilmoitettava epäilyistä rikollisesta toiminnasta missä tahansa vaiheessa ennen tutkimuksiaan tai niiden aikana.
- (7) Asetuksessa (EU) 2017/1939 täsmennetään osatekijät, jotka ilmoitusten on vähintään sisällettävä. Virasto voi joutua suorittamaan väitteiden alustavan arvioinnin kyseisten osatekijöiden varmistamiseksi ja keräämään tarvittavat tiedot. Viraston olisi toteutettava tällainen arviointi ripeästi ja sellaisin keinoin, jotka eivät vaaranna mahdollista tulevaa rikostutkintaa. Arviointinsa päätteeksi viraston olisi ilmoitettava EPPOLle tämän toimivaltaan kuuluvista havaituista rikosepäilyistä.
- (8) Perussopimuksilla tai niiden nojalla perustettujen toimielinten, elinten ja laitosten, jäljempänä 'toimielimet, elimet ja laitokset', olisi voitava hyödyntää viraston asiantuntemusta niin, että virasto voi suorittaa tällaisen alustavan arvioinnin niille ilmoitetuista väitteistä.
- (9) Asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti virasto ei periaatteessa saisi aloittaa hallinnollista tutkimusta, joka on rinnakkainen EPPOssa toteutettavan, samoja tosiseikkoja koskevan tutkinnan kanssa. Joissakin tapauksissa unionin taloudellisten etujen suojaaminen voi kuitenkin edellyttää, että virasto suorittaa täydentävän hallinnollisen tutkimuksen ennen EPPOn aloittaman rikosoikeudellisen menettelyn päättämistä sen selvittämiseksi, ovatko turvaamistoimenpiteet tarpeen tai olisiko toteutettava taloudellisia, kurinpidollisia tai hallinnollisia toimia. Tällainen täydentävä tutkimus voi olla asianmukainen muun muassa silloin, kun on perittävä takaisin unionin talousarvioon summia, joihin sovelletaan vanhentumisaikaa, kun asianomaiset summat ovat hyvin suuria tai kun on tarpeen välttää lisäkustannuksia riskitilanteissa hallinnollisten toimenpiteiden avulla.
- (10) Tutkimusten päällekkäisyyden välttämistä koskevan vaatimuksen soveltamiseksi käsitettä 'samat tosiseikat' olisi tarkasteltava Euroopan unionin tuomioistuimen *ne bis in idem* -periaatetta koskevan oikeuskäytännön valossa siten, että kyseisellä käsitteellä tarkoitetaan sitä, että tutkimuksen kohteena olevat olennaiset tosiseikat ovat identtiset tai olennaisilta osin samat, ja ne olisi ymmärrettävä siten, että on olemassa joukko konkreettisia olosuhteita, jotka liittyvät erottamattomasti yhteen ajallisesti ja paikallisesti.
- (11) Asetuksessa (EU) 2017/1939 säädetään, että EPPO voi pyytää virastoa suorittamaan täydentäviä hallinnollisia tutkimuksia. Jos tällainen pyyntö puuttuu, tällaisia täydentäviä hallinnollisia tutkimuksia olisi voitava tehdä viraston aloitteesta tietyin edellytyksin sen jälkeen, kun EPPOa on kuultu. EPPolla olisi erityisesti oltava mahdollisuus vastustaa viraston tutkimuksen aloittamista tai jatkamista taikka johonkin sen tutkimukseen liittyvien tiettyjen toimien suorittamista, turvatakseen tutkimustensa ja valtuuksiensa tehokkuuden. Viraston olisi pidättäydyttävä toteuttamasta tointa, jota EPPO on vastustanut. Jos virasto aloittaa tutkimuksen tällaisen pyynnön puuttuessa, sen olisi suoritettava kyseinen tutkimus kuullen säännöllisesti EPPOa.

- (12) Viraston olisi aktiivisesti tuettava EPPOn tutkintoja. EPPOn olisi voitava tältä osin pyytää virastoa tukemaan tai täydentämään sen rikostutkintaa asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisten valtuuksien nojalla. Viraston olisi annettava tällaista tukea valtuuksiensa rajoissa ja kyseisessä asetuksessa säädetyn kehyksen mukaisesti.
- (13) Jotta varmistetaan tehokas koordinointi, yhteistyö ja avoimuus, viraston ja EPPOn olisi vaihdettava tietoja keskenään jatkuvasti. Tietojenvaihto ennen kuin virasto tai EPPOn aloittavat tutkimuksensa on erityisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa niiden toimien asianmukainen koordinointi täydentävyyden takaamiseksi ja päällekkäisyyksien välttämiseksi. Tätä varten viraston ja EPPOn olisi hyödynnettävä asianhallintajärjestelmiensä osuma / ei osumaa -toimintoja. Viraston ja EPPOn olisi täsmennettävä työjärjestelyissään tietojenvaihtoa koskeva menettely ja edellytykset. Päällekkäisyyden välttämiseen ja täydentävyyden varmistamiseen pyrkivien sääntöjen asianmukaisen soveltamisen varmistamiseksi viraston ja EPPOn olisi sovittava tietyistä tietojenvaihdon määräajoista.
- (14) Asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 soveltamista koskevasta arvioinnista 2 päivänä lokakuuta 2017 annetussa komission kertomuksessa, jäljempänä 'komission arviointikertomus', todettiin, että lainsäädäntökehykseen vuonna 2013 tehdyt muutokset ovat johtaneet selkeisiin parannuksiin, jotka koskevat tutkimusten suorittamista, yhteistyötä kumppaneiden kanssa ja tutkimusten kohteena olevien henkilöiden oikeuksia. Komission arviointikertomus toi samalla esiin joitakin puutteita, jotka vaikuttavat tutkimusten tehokkuuteen ja vaikuttavuuteen.
- (15) On tarpeen käsitellä komission arviointikertomuksen selkeimmät tulokset muuttamalla asetusta (EU, Euratom) N:o 883/2013. Kyseiset muutokset ovat olennaisia lyhyellä aikavälillä viraston tutkimusten kehyksen vahvistamiseksi, jotta kyseinen virasto säilyy vahvana ja täysin toimivana ja jotta se täydentää EPPOn rikosoikeudellista lähestymistapaa hallinnollisilla tutkimuksilla muuttamatta viraston toimeksiantoa tai valtuuksia. Muutokset koskevat pääasiassa alueita, joilla asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 epäselvyys voisi haitata viraston tutkimusten tehokasta suorittamista, kuten paikan päällä tehtävien tarkastusten ja todentamisten suorittamista, mahdollisuutta saada tilitietoja tai viraston laatimien tapausraporttien hyväksyttävyyttä todisteiksi hallinnollisissa tai oikeudellisissa menettelyissä.
- (16) Asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 muutokset eivät vaikuta tutkimusten yhteydessä sovellettaviin prosessuaalisiin takeisiin. Virastoa sitovat asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 ja neuvoston asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96⁽⁶⁾ sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistetut prosessuaaliset takeet. Kyseisessä kehyksessä edellytetään, että virasto suorittaa tutkimuksensa objektiivisesti, puolueettomasti ja luottamuksellisesti etsien todisteita asianomaisten henkilöiden puolesta ja heitä vastaan ja toteuttaa tutkintatoimia kirjallisen valtuutuksen perusteella oikeudellisen tarkastuksen jälkeen. Viraston on varmistettava, että sen tutkimusten kohteena olevien henkilöiden oikeuksia kunnioitetaan, mukaan lukien syyttömyysolettama ja oikeus olla saattamatta itseään syytteen vaaraan. Asianomaisilla henkilöillä on kuulemisen yhteydessä muun muassa oikeus itse valitsemaansa avustajaan, oikeus hyväksyä kuulemisesta laadittu pöytäkirja ja oikeus käyttää mitä tahansa unionin toimielinten virallista kieltä. Asianomaisilla henkilöillä on myös oikeus esittää huomautuksia tapausta koskevista tosiseikoista ennen päätelmien tekoa.
- (17) Henkilöille, jotka ilmoittavat petoksesta, lahjonnasta ja muusta unionin taloudellisia etuja vahingoittavasta laittomasta toiminnasta, olisi tarjottava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1937⁽⁷⁾ mukaista suojelua.
- (18) Jos virasto toteuttaa toimeksiantonsa puitteissa EPPOn pyynnöstä tukitoimenpiteitä todisteiden hyväksyttävyyden sekä perusoikeuksien ja prosessuaalisten takeiden suojaamiseksi samalla välttämällä tutkimusten päällekkäisyyttä ja mahdollistaen tehokkaan ja täydentävän yhteistyön, viraston ja EPPOn olisi tiiviissä yhteistyössä varmistettava, että asetuksen (EU) 2017/1939 VI luvussa säädettyjä sovellettavia menettelytakeita noudatetaan.

⁽⁶⁾ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17).

- (19) Virastolla on valtuudet suorittaa tarkastuksia ja todentamisia paikan päällä, minkä vuoksi sillä on pääsy talouden toimijoiden tiloihin ja asiakirjoihin, kun se tutkii unionin taloudellisia etuja vahingoittavaa epäilyä petosta, lahjontaa tai muuta laitonta toimintaa. Tällaiset paikan päällä tehtävät tarkastukset ja todentamiset suoritetaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 ja asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 mukaisesti, ja joissakin tapauksissa kyseisten valtuuksien käyttöön sovelletaan kyseisten asetusten mukaan kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä edellytyksiä. Komission arviointikertomuksessa todettiin, että kansallisen lainsäädännön soveltamisen laajuus ei ole täysin selvä, mikä haittaa viraston tutkimustoimien tehokkuutta.
- (20) Näin ollen on asianmukaista selventää, missä tapauksissa viraston tutkimuksiin on määrä soveltaa kansallisia lakeja, muuttamatta viraston valtuuksia tai sitä, miten asetusta (EU, Euratom) N:o 883/2013 sovelletaan suhteessa jäsenvaltioihin, ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen 3 päivänä toukokuuta 2018 antama tuomio asiassa T-48/16, Sigma Orionis SA v. Euroopan komissio ⁽⁸⁾.
- (21) Viraston suorittamiin paikan päällä tehtäviin tarkastuksiin ja todentamisiin, asianomaisten talouden toimijoiden paikan päällä tehtäviin tarkastuksiin ja todentamisiin suostuessa, olisi sovellettava ainoastaan unionin oikeutta. Tämän ansiosta virasto voisi käyttää tutkintavaltuuksiaan tehokkaasti ja johdonmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa ja siten edistää unionin taloudellisten etujen mahdollisimman korkeatasoista suojaa kaikkialla unionissa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 325 artiklan mukaisesti.
- (22) Tilanteissa, joissa viraston on tukeuduttava jäsenvaltioiden toimivaltaisiin viranomaisiin, erityisesti kun talouden toimija vastustaa paikan päällä tehtävää tarkastusta ja todentamista, jäsenvaltioiden olisi huolehdittava siitä, että viraston toiminta on tehokasta, ja tarjottava tarvittavaa tukea kansallisen prosessioikeuden asianomaisten sääntöjen mukaisesti. Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi komission olisi otettava huomioon jäsenvaltion sellainen mahdollinen laiminlyönti, joka koskee jäsenvaltion velvoitetta tehdä yhteistyötä viraston kanssa, harkitessaan, peritäänkö asianomaiset määrät takaisin soveltamalla jäsenvaltioihin rahoitusoikaisuja sovellettavan unionin oikeuden mukaisesti.
- (23) Virasto voi asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 nojalla tehdä hallinnollisia järjestelyjä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, kuten petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavien yksiköiden, sekä toimielinten, elinten ja laitosten kanssa niiden kyseisen asetuksen mukaista yhteistyötä koskevien järjestelyjen täsmentämiseksi erityisesti siltä osin, kuin on kyse tietojen toimittamisesta, tutkimusten suorittamisesta ja mahdollisista jatkotoimista.
- (24) Asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013 olisi muutettava, jotta voidaan ottaa käyttöön talouden toimijoiden velvollisuus tehdä yhteistyötä viraston kanssa, mikä on niiden asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96 vahvistetun velvollisuuden mukainen, jonka mukaan niiden on sallittava pääsy toimitiloihin, maa-alueille, kuljetusvälineisiin ja muihin ammattillisessa käytössä oleviin paikkoihin paikan päällä tehtäviä tarkastuksia ja todentamisia varten, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽⁹⁾ 129 artiklassa säädetyn velvollisuuden mukainen, jonka mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myös viraston tutkimusten yhteydessä.
- (25) Yhteistyövelvoitteen myötä viraston olisi voitava vaatia talouden toimijoita toimittamaan asiaankuuluvat tiedot, jos ne ovat saattaneet olla osallisina tutkittavassa asiassa tai jos niillä saattaa olla tällaisia tietoja. Talouden toimijoiden ei tällaisia pyyntöjä noudattaessaan olisi oltava velvollisia antamaan omaa syyllisyyttä tukevia lausuntoja, mutta niiden olisi kuitenkin oltava velvollisia vastaamaan asiakysymyksiin ja toimitettava asiakirjoja, vaikka kyseisiä tietoja saatetaan käyttää niitä tai toista talouden toimijaa vastaan sen toteamiseksi, että rikos on tapahtunut. Jotta voidaan varmistaa tutkimusten vaikuttavuus nykyisten työkäytäntöjen puitteissa, viraston olisi voitava pyytää pääsyä yksityisessä omistuksessa olevien työtarkoituksiin käytettävien laitteiden sisältämiin tietoihin. Virastolle olisi

⁽⁸⁾ Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio (ensimmäinen jaosto) 3.5.2018, Sigma Orionis SA v. Euroopan komissio, T-48/16, ECLI:EU:T:2018:245.

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

annettava pääsy tietoihin soveltaen samoja ehtoja ja laajuutta kuin sovelletaan kansallisiin valvontaviranomaisiin, ja se olisi sallittava ainoastaan, jos virastolla on perusteltua syytä epäillä, että tällaisten laitteiden sisällöllä voi olla merkitystä tutkinnan kannalta; tietoihin pääsyt olisi oltava tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaista, ja sen olisi koskettava ainoastaan tutkinnan kannalta merkityksellisiä tietoja.

- (26) Talouden toimijoilla olisi oltava mahdollisuus käyttää mitä tahansa sen jäsenvaltion virallista kieltä, jossa tarkastus tehdään, ja niillä olisi oltava oikeus itse valitsemaansa avustajaan, mukaan lukien ulkopuoliseen lainopilliseen neuvonantajaan, paikan päällä tehtävien tarkastusten ja todentamisten aikana. Lainopillisen neuvonantajan läsnäolon ei kuitenkaan olisi oltava oikeudellinen edellytys paikan päällä tehtävien tarkastusten ja todentamisten pätevyydelle. Virastolla olisi oltava paikan päällä tehtävien tarkastusten ja todentamisten vaikuttavuuden varmistamiseksi, erityisesti kun otetaan huomioon todistusaineiston häviämisen vaara, pääsy toimitiloihin, maa-alueille, kuljetusvälineisiin ja muihin ammatillisessa käytössä oleviin paikkoihin, ilman että sen on odotettava, että talouden toimija pyytää neuvoja lainopilliselta neuvonantajalta. Sen olisi hyväksyttävä ainoastaan lyhyt, kohtuullinen viive odottaessa lainopillisen neuvonantajan vastausta ennen paikan päällä tehtävän tarkastuksen ja todentamisen aloitusta. Tällaiset viiveet olisi rajoitettava mahdollisimman lyhyiksi.
- (27) Viraston on läpinäkyvyyden varmistamiseksi annettava paikan päällä tehtävien tarkastusten ja todentamisten yhteydessä asiaankuuluvaa tietoa talouden toimijoille niitä koskevasta yhteistyövelvoitteesta ja siitä kieltäytymisen seurauksista sekä sovellettavasta menettelystä, prosessuaaliset takeet mukaan luettuina.
- (28) Virastolla on sisäisten, ja tarvittaessa ulkoisten, tutkimusten yhteydessä pääsy toimielinten, elinten ja laitosten hallussa oleviin merkityksellisiin tietoihin. Kuten komission arviointikertomuksessa ehdotettiin, on tarpeen selvittää sitä, että tällaisen tietoihin pääsyt olisi oltava mahdollinen tekniikan kehityksen huomioon ottamiseksi riippumatta siitä, minkä tyyppiselle välineelle kyseiset tiedot tai data on tallennettu. Viraston olisi voitava sisäisten tutkimusten aikana pyytää pääsyä yksityisessä omistuksessa olevissa työtapoituksiin käytettävissä laitteissa pidettäviin tietoihin tilanteissa, joissa virastolla on perusteltua syytä epäillä, että niiden sisällöllä voi olla merkitystä tutkinnan kannalta. Viraston tietoihin pääsyt olisi voitava soveltaa asiaankuuluvien toimielinten, elinten ja laitosten asettamia erityisehtoja. Tällaisen tietoihin pääsyt olisi oltava tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukainen, ja sen olisi koskettava ainoastaan tutkinnan kannalta merkityksellisiä tietoja. Jotta voidaan taata viraston tehokas ja yhdenmukainen pääsy tietoihin sekä asianomaisten henkilöiden perusoikeuksien korkeatasoinen suojele, toimielinten, elinten ja laitosten olisi varmistettava, että eri toimielinten, elinten ja laitosten hyväksymät yksityisiin laitteisiin pääsyä koskevat säännöt ovat johdonmukaiset, jotta voidaan tarjota yhtäläiset edellytykset Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) sisäisistä tutkimuksista Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan yhteisöjen komission 25 päivänä toukokuuta 1999 tekemän toimielinten välisen sopimuksen⁽¹⁰⁾ mukaisesti.
- (29) Jotta viraston tutkimusten kehys olisi entistä yhtenäisempi, sisäisiin ja ulkoisiin tutkimuksiin sovellettavia sääntöjä olisi yhdenmukaistettava edelleen, niin että voidaan puuttua tiettyihin komission arviointikertomuksessa havaittuihin epäjohtamukaisuuksiin, kun erilaiset säännöt eivät ole perusteltuja. Esimerkiksi ulkoisesta tutkimuksesta laaditut kertomukset ja suositukset olisi tarvittaessa lähetettävä toimielimelle, elimelle tai laitokselle, jotta tämä voi toteuttaa asianmukaisia toimia, niin kuin on asian laita sisäisten tutkimusten yhteydessä. Viraston olisi toimeksiantonsa niin salliessa tuettava asianomaista toimielintä, elintä tai laitosta suositusten jatkotoimissa. Jos virasto ei aloita tutkimusta, sen olisi voitava lähettää asiaankuuluvat tiedot jäsenvaltioiden viranomaisille tai toimielimille, elimille tai laitoksille asianmukaisen toimien toteuttamista varten. Sen olisi lähetettävä tällaiset tiedot, kun se päättää olla aloittamatta tutkimusta, vaikka sillä on riittävä epäily petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vaikuttaa unionin taloudellisiin etuihin. Ennen tätä viraston olisi otettava asianmukaisesti huomioon EPPOn mahdollinen puuttuminen meneillään oleviin tutkimuksiin.

⁽¹⁰⁾ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 15.

- (30) Koska kansalliset institutionaaliset puitteet ovat hyvin erilaisia, jäsenvaltioilla olisi vilpittömän yhteistyön periaatteen perusteella oltava mahdollisuus ilmoittaa virastolle ne viranomaiset, joilla on toimivalta toteuttaa viraston suositusten mukaisia toimia, sekä ne viranomaiset, joille on annettava tietoja, esimerkiksi rahoitus-, tilasto- tai seurantatarkoituksia varten, asianomaisten tehtäviensä hoitamista varten. Tällaisiin viranomaisiin voivat kuulua kansalliset petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavat yksiköt. Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti viraston kertomuksiin sisältyvillä viraston suosituksilla ei ole sitovia oikeusvaikutuksia tällaisiin jäsenvaltioiden viranomaisiin tai toimielimiin, elimiin ja laitoksiin.
- (31) Virastolle olisi osoitettava tarvittavat välineet rahan liikkeen seuraamiseen, jotta se voi selvittää moneen petolliseen toimintaan liittyvät tyyppilliset toimintatavat. Viraston on mahdollista saada tutkimustoimintansa kannalta oleellisia luottolaitosten hallussa olevia pankkitilitietoja useissa jäsenvaltioissa tekemällä yhteistyötä kansallisten viranomaisten kanssa ja hyödyntämällä niiden tarjoamaa apua. Jotta voidaan varmistaa tehokas toimintatapa koko unionissa, asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 olisi määritettävä toimivaltaisten kansallisten viranomaisten velvollisuus antaa virastolle pankkitilitietoja osana niiden yleistä velvollisuutta avustaa virastoa. Jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava komissiolle toimivaltaiset viranomaiset, joiden kautta tällaisen yhteistyön on määrä tapahtua. Kansallisten viranomaisten olisi virastoa avustaessaan toimittava samoin edellytyksin kuin ne, joita sovelletaan asianomaisten jäsenvaltion kansallisiin toimivaltaisiin viranomaisiin.
- (32) Jotta voidaan suojella ja noudattaa prosessuaalisia takeita ja perusoikeuksia, komission olisi perustettava sisäinen toiminto prosessuaalisten takeiden valvojan, jäljempänä 'valvoja', muodossa; valvoja olisi resurssien tehokkaan käytön vuoksi liitettävä hallinnollisesti valvontakomiteaan ja hänen käyttöönsä olisi osoitettava riittävät resurssit. Valvojan olisi käsiteltävä valitukset täysin riippumattomasti, myös valvontakomiteasta ja virastosta, ja hänellä olisi oltava pääsy kaikkiin tietoihin, joita hän tarvitsee tehtävänsä suorittamiseksi.
- (33) Asianomaisten henkilöiden olisi voitava tehdä valvojalle valitus siitä, noudattaako virasto prosessuaalisia takeita, sekä viraston tutkimuksiin sovellettavien sääntöjen rikkomisen, erityisesti prosessuaalisten vaatimusten ja perusoikeuksien rikkomisen, perusteella. Tätä varten olisi perustettava valitusmekanismi. Valvojan olisi vastattava tällaisten valitusten johdosta annettavista suosituksista, joissa ehdotetaan tarvittaessa ratkaisuja valituksessa esitettyihin kysymyksiin. Valvojan olisi tutkittava valitus nopeaa kontradiktorista menettelyä noudattaen ja sallittava samalla viraston jatkaa käynnissä olevaa tutkimusta. Valvojan olisi annettava valituksen tekijälle ja virastolle mahdollisuus esittää huomautuksia asiasta tai ratkaista valituksessa esitetyt kysymykset. Pääjohtajan olisi ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin valvojan suosituksen edellyttämällä tavalla. Pääjohtajan olisi voitava asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa poiketa valvojan suosituksista. Syyt poikkeamiselle olisi liitettävä lopulliseen tutkintakertomukseen.
- (34) Valvojan olisi avoimuuden ja vastuuvollisuuden lisäämiseksi raportoitava valitusmekanismista vuosikertomuksessaan. Vuosikertomuksen olisi käsiteltävä erityisesti vastaanotettujen valitusten määrää, asiaankuuluvien prosessuaalisten vaatimusten ja perusoikeuksien rikkomisen tyyppisiä, kyseessä olleita toimintoja sekä mahdollisuuksien mukaan viraston toteuttamia jatkotoimia.
- (35) Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi on olennaista, että virasto lähettää ajoissa tiedot turvaamistoimenpiteiden toteuttamiseksi. Jotta voidaan varmistaa tiivis yhteistyö tältä osin viraston ja toimielinten, elinten ja laitosten välillä, on aiheellista, että viimeksi mainituilla on mahdollisuus pyytää virastolta neuvoja milloin tahansa päätettäessä soveltuvista turvaamistoimenpiteistä, mukaan lukien toimenpiteet todistusaineiston säilyttämiseksi.
- (36) Viraston laatimat kertomukset ovat sallittua todistusaineistoa hallinnollisissa tai oikeudellisissa menettelyissä samalla tavoin ja samoin edellytyksin kuin kansallisten hallinnollisten tarkastajien laatimat hallinnolliset kertomukset. Komission arviointikertomuksen mukaan tällä säännöllä ei varmisteta riittäväällä tavalla viraston toiminnan tehokkuutta joissakin jäsenvaltioissa. Jotta viraston tehokkuutta ja kertomusten johdonmukaista käyttöä voitaisiin lisätä, asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 olisi säädettävä, että tällaiset kertomukset ovat hyväksyttävissä kansallisissa tuomioistuimissa käytävissä muissa kuin rikosoikeudellisissa oikeudenkäynneissä sekä jäsenvaltioiden

hallinnollisissa menettelyissä. Sääntöä, joka koskee vastaavuutta kansallisten hallinnollisten tarkastajien kertomusten kanssa, olisi edelleen sovellettava kansallisissa rikosoikeudellisissa menettelyissä. Asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 olisi säädettävä myös viraston kertomusten hyväksyttävyydestä hallinnollisissa ja oikeudellisissa menettelyissä unionin tasolla.

- (37) Jäsenvaltioiden petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavat yksiköt otettiin käyttöön asetuksella (EU, Euratom) N:o 883/2013 tehtävänäään edistää viraston ja jäsenvaltioiden välisen yhteistyön ja tiedonvaihdon, mukaan lukien luonteeltaan operatiiviset tiedot, tehokkuutta. Komission arviointikertomuksessa todettiin, että ne ovat vaikuttaneet myönteisesti viraston työhön. Komission arviointikertomuksessa havaittiin myös, että kyseisten petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavien yksikköjen roolia on selkeytettävä edelleen, jotta virasto saa tarvitsemaansa apua sen varmistamiseksi, että sen tutkimukset ovat tuloksellisia, samalla kun yksiköiden organisaatio ja valtuudet jätetään kunkin jäsenvaltion toimivaltaan. Tältä osin petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavien yksiköiden olisi voitava tarjota tai koordinoita apua, jota virasto tarvitsee tehtäviensä tehokkaaseen suorittamiseen ennen ulkoista tai sisäistä tutkimusta, niiden aikana tai niiden päättyessä.
- (38) Viraston tehtävänä on avustaa jäsenvaltioita, jotta voidaan koordinoita niiden toimia unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi. Tämä on keskeinen osa sen toimeksiantoa tukea jäsenvaltioiden rajatylittävää yhteistyötä. Olisi säädettävä yksityiskohtaisemmista säännöistä viraston koordinoitavien toimien ja sen asiaan liittyvän jäsenvaltioiden viranomaisten, kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa tekemän yhteistyön helpottamiseksi. Kyseiset säännöt eivät saisi rajoittaa viraston sellaisten valtuuksien käyttöä, jotka on siirretty komissiolle tietyissä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäistä avunantoa sekä näiden viranomaisten ja komission yhteistyötä koskeissa säännöksissä, erityisesti neuvoston asetuksessa (EY) N:o 515/97⁽¹¹⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 608/2013⁽¹²⁾, eivätkä Euroopan rakenne- ja investointirahastoihin liittyviä koordinoitavuuksia.
- (39) Olisi selvennettävä, että kun jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset, mukaan lukien petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavat yksiköt, toimivat yhteistyössä viraston tai muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, kansallinen lainsäädäntö sitoo niitä edelleen.
- (40) Petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavien yksiköiden olisi voitava tarjota virastolle apua koordinoitavien toimien yhteydessä ja koordinoitavuuksien olisi voitava tehdä keskenään yhteistyötä petostentorjuntaan liittyvien yhteistyömekanismien vahvistamiseksi edelleen.
- (41) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten sekä toimielinten, elinten ja laitosten olisi toteutettava viraston suosituksen mukaiset toimet. Jotta virasto voisi seurata asian edistymistä sen käsiteltävänä olevissa tapauksissa, joissa virasto antaa oikeudellisia suosituksia jäsenvaltion kansallisille syyttäväviranomaisille, jäsenvaltioiden olisi viraston pyynnöstä lähetettävä virastolle kansallisen tuomioistuimen lopullinen päätös. Jotta oikeuslaitoksen riippumattomuus säilyisi täysin, päätös olisi lähetettävä vasta, kun asiaankuuluva oikeudenkäynti on päättynyt ja tuomioistuimen lopullinen päätös on tullut julkiseksi.
- (42) Täydentääkseen asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 säädetyt tutkimusten menettelysääntöjä viraston olisi vahvistettava tutkimusmenettelyjä koskevia ohjeita, joita viraston henkilöstön on noudatettava.

⁽¹¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 515/97, annettu 13 päivänä maaliskuuta 1997, jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi (EYVL L 82, 22.3.1997, s. 1).

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 608/2013, annettu 12 päivänä kesäkuuta 2013, teollis- ja tekijänoikeuksien tullivalvonnasta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1383/2003 kumoamisesta (EUVL L 181, 29.6.2013, s. 15).

- (43) Olisi selvennettävä, että virasto voi osallistua unionin oikeuden mukaisesti perustettuihin yhteisiin tutkintaryhmiin ja että sillä on oikeus vaihtaa kyseisissä puitteissa saatuja operatiivisia tietoja. Tällaisten tietojen käyttöön sovelletaan ehtoja ja suojatoimia, joista säädetään unionin oikeudessa, jonka perusteella yhteiset tutkintaryhmät on perustettu. Kun virasto osallistuu tällaisiin yhteisiin tutkintaryhmiin, se toimii tukea antavana kumppanina, johon kohdistuu unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä mahdollisesti sovellettavia oikeudellisia rajoitteita.
- (44) Komission olisi arvioitava viimeistään viiden vuoden kuluttua asetuksen (EU) 2017/1939 120 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti määritellystä päivämäärästä asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 soveltamista ja erityisesti viraston ja EPPOn välisen yhteistyön tehokkuutta, jotta voidaan harkita, onko kyseistä yhteistyötä koskevien kokemusten perusteella tarpeen tehdä muutoksia. Komission olisi tarvittaessa toimitettava uusi kattava lainsäädäntöehdotus viimeistään kahden vuoden kuluttua kyseisestä arvioinnista.
- (45) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on unionin taloudellisten etujen suojan vahvistaminen mukauttamalla viraston toimintaa EPPOn perustamisen huomioon ottamiseksi ja lisäämällä viraston tutkimusten vaikuttavuutta, vaan se voidaan viraston ja EPPOn välistä suhdetta koskevia sääntöjä hyväksymällä virastojen tutkimusten suorittamisen vaikuttavuuden parantamiseksi unionissa saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (46) Tämä asetus ei muuta jäsenvaltioiden toimivaltaa tai velvollisuuksia toteuttaa toimenpiteitä petosten, lahjonnan ja unionin taloudellisia etuja vahingoittavan muun laittoman toiminnan torjumiseksi.
- (47) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 ⁽¹³⁾ 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän on esittänyt virallisen näkemyksensä 23 päivänä heinäkuuta 2018.
- (48) Asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013 olisi näin ollen muutettava tämän mukaisesti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013 seuraavasti:

1) Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

a) korvataan 3 kohdan d alakohta seuraavasti:

”d) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 *;

e) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725 **.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasäädös) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).”;

⁽¹³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

b) lisätään kohta seuraavasti:

"4 a. Virasto luo läheisen suhteen tiiviimmässä yhteistyössä neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939 * mukaisesti perustetun Euroopan syyttäjänviraston, jäljempänä 'EPPO', kanssa ja ylläpitää tätä suhdetta. Kyseisen suhteen on perustuttava keskinäiseen yhteistyöhön, tietojenvaihtoon, täydentävyyteen ja päällekkäisyyksien välttämiseen. Sen tarkoituksena on erityisesti varmistaa, että kaikkia käytettävissä olevia keinoja käytetään, jotta unionin taloudellisia etuja suojataan viraston ja EPPO:n toimeksiantojen keskinäisellä täydentävyydellä ja viraston EPPOlle tarjoamalla tuella.

* Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).";

c) korvataan 5 kohta seuraavasti:

"5. Tämän asetuksen soveltamiseksi jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sekä toimielimet, elimet ja laitokset voivat sopia viraston kanssa hallinnollisista järjestelyistä. Hallinnolliset järjestelyt voivat koskea erityisesti tietojen toimittamista, tutkimusten toteuttamista ja mahdollisia jatkotoimia."

2) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) korvataan 3 kohta seuraavasti:

"3) 'petoksella, lahjonnalla tai unionin taloudellisia etuja vahingoittavalla muulla laittomalla toiminnalla' tarkoitetaan asiaankuuluvissa unionin säädöksissä sellaiseksi määriteltyä toimintaa, ja 'muun laittoman toiminnan' käsite sisältää asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 1 artiklan 2 kohdassa määritellyt väärinkäytökset;"

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

"4) 'hallinnollisilla tutkimuksilla', jäljempänä 'tutkimukset', tarkoitetaan kaikenlaisia tarkastuksia, todentamisia ja muita viraston 3 ja 4 artiklan mukaisesti toteuttamia toimenpiteitä 1 artiklassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi ja tarvittaessa sen osoittamiseksi, että tutkimuksen kohteena oleva toiminta on luonteeltaan sääntöjenvastaista; nämä tutkimukset eivät vaikuta EPPO:n tai jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten valtuuksiin aloittaa ja toteuttaa rikosoikeudellisia menettelyjä.;"

c) lisätään kohta seuraavasti:

"8) 'toimielimen jäsenellä' tarkoitetaan Euroopan parlamentin jäsentä, Eurooppa-neuvoston jäsentä, jäsenvaltion ministeritason edustajaa neuvostossa, komission jäsentä, Euroopan unionin tuomioistuimen jäsentä, Euroopan keskuspankin neuvoston jäsentä tai tilintarkastustuomioistuimen jäsentä niiden velvoitteiden osalta, jotka on asetettu unionin oikeudessa heidän tässä ominaisuudessa hoitamien tehtävien yhteydessä."

3) Korvataan 3 artikla seuraavasti:

"3 artikla

Ulkoiset tutkimukset

1. Virasto suorittaa 1 artiklassa tarkoitetuilla aloilla tarkastuksia ja todentamisia paikan päällä jäsenvaltioissa sekä yhteistyötä ja keskinäistä avunantoa koskevien sopimusten ja muiden voimassa olevien oikeudellisten välineiden mukaisesti, kolmansissa maissa ja kansainvälisten järjestöjen toimitiloissa.

2. Virasto suorittaa paikan päällä tehtävät tarkastukset ja todentamiset tämän asetuksen mukaisesti ja, siltä osin kuin asia ei kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan, asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 mukaisesti.

3. Talouden toimijoiden on tehtävä yhteistyötä viraston kanssa sen tutkimusten yhteydessä. Virasto voi pyytää kirjallisia ja suullisia tietoja, myös kuulusteluihin.

4. Kun asianomainen talouden toimija tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti suostuu tämän asetuksen nojalla hyväksytyyn paikan päällä tehtävään tarkastukseen ja todentamiseen, asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 2 artiklan 4 kohtaa ja asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 6 artiklan 1 kohdan kolmatta alakohtaa ja 7 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta, sikäli kuin kyseiset säännökset edellyttävät kansallisen lainsäädännön noudattamista ja voivat rajoittaa viraston tietoihin ja asiakirjoihin pääsyn samoihin ehtoihin, kuin mitä sovelletaan kansallisiin hallinnollisiin tarkastajiin.

5 Asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on viraston pyynnöstä ja ilman aiheetonta viivytystä annettava sen työntekijöille apu, jonka he tarvitsevat suorittaakseen tehtävänsä tehokkaasti 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa kirjallisessa valtuutuksessa esitetyn mukaisesti.

Asianomaisen jäsenvaltion on huolehdittava asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 mukaisesti siitä, että viraston henkilökunnalla on pääsy kaikkiin tietoihin, asiakirjoihin ja dataan, jotka liittyvät tutkimuksen kohteena olevaan asiaan ja ovat välttämättömiä, jotta paikan päällä tehtävät tarkastukset tai todentamiset voidaan suorittaa tosiasiallisesti ja tehokkaasti, ja että henkilöstö voi ottaa haltuunsa asiakirjoja tai tietoja sen varmistamiseksi, etteivät ne katoa. Jos yksityisessä omistuksessa olevia laitteita käytetään työarkoituksiin, virasto voi tarkastaa kyseiset laitteet. Virasto tarkastaa tällaiset laitteet ainoastaan samoin edellytyksin ja samassa määrin kuin kansalliset valvontaviranomaiset voivat tutkia yksityisessä omistuksessa olevia laitteita ja jos virastolla on perusteltua syytä epäillä, että niiden sisällöllä voi olla merkitystä tutkinnan kannalta.

6. Jos viraston henkilökunnan tietoon tulee, että talouden toimija vastustaa tämän asetuksen nojalla hyväksytyä paikan päällä tehtävää tarkastusta ja todentamista, eli jos talouden toimija kieltäytyy myöntämästä virastolle tarvittavan pääsyn toimitiloihinsa tai muihin ammatillisessa käytössä oleviin paikkoihin, salaa tietoja tai estää suorittamasta toimia, jotka viraston on suoritettava paikan päällä tehtävän tarkastuksen ja todentamisen aikana, toimivaltaisten viranomaisten, mukaan lukien tarvittaessa asianomaisen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiset, on tarjottava viraston henkilökunnalle apua, jotta virasto voi suorittaa paikan päällä tehtävän tarkastuksen ja todentamisen tehokkaasti ja ilman aiheetonta viivytystä.

Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tämän kohdan tai 5 kohdan mukaisesti apua tarjotessaan noudatettava asianomaiseen toimivaltaiseen viranomaiseen sovellettavia kansallisia menettelysääntöjä. Jos tällaisen tuen edellytyksenä on kansallisen lainsäädännön mukaisesti myönnetty oikeusviranomaisen lupa, tällaista lupaa on haettava.

7. Virasto tekee tarkastuksia ja todentamisia paikan päällä esitettyään kirjallisen valtuutuksen 7 artiklan 2 kohdassa säädetyn mukaisesti. Se ilmoittaa viimeistään paikan päällä tehtävien tarkastusten ja todentamisten alkaessa asianomaiselle talouden toimijalle paikan päällä tehtävään tarkastukseen ja todentamiseen sovellettavasta menettelystä, mukaan lukien sovellettavat prosessuaaliset takeet, sekä talouden toimijan yhteistyöveloitteesta.

8. Viraston on sille annettuja valtuuksia käyttäessään noudatettava tässä asetuksessa ja asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96 säädettyjä prosessuaalisia takeita. Asianomaisella talouden toimijalla on paikan päällä tehtävän tarkastuksen ja todentamisen aikana oikeus olla antamatta omaa syyllisyyttään tukevia lausuntoja sekä oikeus itse valitsemaansa avustajaan. Talouden toimijalle on annettava mahdollisuus käyttää mitä tahansa sen jäsenvaltion virallista kieltä, jossa kyseinen talouden toimija sijaitsee, tämän antaessa lausuntoa paikan päällä tehtävän tarkastuksen ja todentamisen aikana. Itse valittavaa avustajaa koskevan oikeuden käyttäminen ei saa estää viraston pääsyä talouden toimijan toimitiloihin, eikä se saa aiheettomasti viivästyttää paikan päällä tehtävän tarkastuksen ja todentamisen aloitusta.

9. Jos jäsenvaltio ei tee viraston kanssa yhteistyötä 5 ja 6 kohdan mukaisesti, komissio voi soveltaa unionin oikeuden asiaankuuluvia säännöksiä periäkseen takaisin kyseiseen paikan päällä tehtävään tarkastukseen ja todentamiseen liittyvät kulut.

10. Virasto tekee osana tutkimustoimintaansa asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 9 artiklan 1 kohdan mukaisia ja 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen alakohtaisten säännösten mukaisia tarkastuksia ja todentamisia jäsenvaltioissa sekä, yhteistyötä ja keskinäistä avunantoa koskevien sopimusten ja muiden voimassa olevien oikeudellisten välineiden mukaisesti, kolmansissa maissa ja kansainvälisten järjestöjen toimitiloissa.

11. Ulkoisen tutkimuksen aikana virasto voi saada toimielinten, elinten ja laitosten hallussa olevia, tutkimuksen kohteena olevan asian kannalta merkityksellisiä tietoja ja dataa, riippumatta siitä, millaiselle välineelle tiedot on tallennettu, jos ne ovat tarpeen sen osoittamiseksi, että kyse on petoksesta, lahjonnasta tai unionin taloudellisia etuja vahingoittavasta muusta laittomasta toiminnasta. Tällöin sovelletaan 4 artiklan 2 ja 4 kohtaa.

12. Jos virasto käsittelee ennen ulkoisen tutkimuksen aloittamista koskevan päätöksen tekemistä tietoja, jotka viittaavat petokseen, lahjontaan tai unionin taloudellisia etuja vahingoittavaan muuhun laittomaan toimintaan, se voi ilmoittaa asiasta asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja tarvittaessa asianomaisille toimielimille, elimille ja laitoksille, sanotun kuitenkin rajoittamatta 12 c artiklan 1 kohdan soveltamista.

Asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että asiassa toteutetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti aiheellisia toimia, joihin virasto voi osallistua, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen alakohtaisten säännösten soveltamista. Asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on pyynnöstä ilmoitettava virastolle tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella toteutetuista toimista ja niiden tuloksista.”

4) Muutetaan 4 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1–4 kohta seuraavasti:

”1. Tutkimukset toimielimissä, elimissä tai laitoksissa 1 artiklassa tarkoitetuilla aloilla suoritetaan tämän asetuksen sekä asiaankuuluvan toimielimen, elimen tai laitoksen päätösten mukaisesti, jäljempänä ’sisäiset tutkimukset’.

2. Sisäisissä tutkimuksissa

a) virastolla on oikeus viipymättä ja ilman ennakoilmoitusta saada pääsy toimielinten, elinten ja laitosten hallussa oleviin merkityksellisiin tietoihin ja dataan, jotka liittyvät tutkimuksen kohteena olevaan asiaan, riippumatta siitä, minkä tyyppiselle välineelle tiedot on tallennettu, ja niiden toimitiloihin. Jos yksityisessä omistuksessa olevia laitteita käytetään työtarkoituksiin, virasto voi tarkastaa kyseiset laitteet. Virasto tarkastaa tällaiset laitteet ainoastaan siinä määrin kuin laitteita käytetään työtarkoituksiin asiaankuuluvan toimielimen, elimen tai laitoksen tekemissä päätöksissä vahvistetuin edellytyksin ja ainoastaan, jos virastolla on perusteltua syytä epäillä, että niiden sisällöllä voi olla merkitystä tutkinnan kannalta.

Virastolla on oikeus tarkastaa toimielinten, elinten ja laitosten kirjanpito. Virasto voi ottaa jäljennöksen mistä tahansa toimielimen, elimen tai laitoksen hallussa olevasta asiakirjasta tai tietovälineen sisällöstä ja saada otteita niistä sekä tarvittaessa ottaa nämä asiakirjat tai tiedot haltuunsa sen varmistamiseksi, etteivät kyseiset asiakirjat tai tiedot katoa;

b) virasto voi pyytää virkamiehiltä tai muuhun henkilöstöön kuuluvilta, toimielimen tai elimen jäseniltä, laitosten päälliköiltä taikka näiden työntekijöiltä suullisia tietoja, myös kuulusteluihin, ja kirjallisia tietoja, jotka on dokumentoitava perusteellisesti soveltuviin luottamuksellisuutta koskevien sääntöjen ja unionin tietosuojasääntöjen mukaisesti.

3. Virasto voi tehdä 3 artiklassa säädettyjen sääntöjen ja edellytysten mukaisesti tarkastuksia ja todentamisia paikan päällä talouden toimijoiden tiloissa tutustuakseen toimielimissä, elimissä ja laitoksissa tutkimuksen kohteena olevan asian kannalta merkityksellisiin tietoihin.

4. Toimielimille, elimille ja laitoksille on aina ilmoitettava siitä, että viraston henkilöstöön kuuluvat suorittavat sisäistä tutkimusta niiden tiloissa, tutustuvat niiden hallussa oleviin asiakirjoihin tai dataan tai pyytävät niiden hallussa olevia tietoja. Virasto voi milloin tahansa toimittaa sisäisissä tutkimuksissa saadut tiedot asianomaiselle toimielimelle, elimelle tai laitokselle, sanotun kuitenkin rajoittamatta 10 ja 11 artiklan soveltamista.”;

b) korvataan 8 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”8. Jos virasto käsittelee ennen sisäisen tutkimuksen aloittamista koskevan päätöksen tekemistä tietoja, jotka viittaavat petokseen, lahjontaan tai unionin taloudellisia etuja vahingoittavaan muuhun laittomaan toimintaan, se voi ilmoittaa asiasta asianomaiselle toimielimelle, elimelle tai laitokselle sanotun kuitenkin rajoittamatta 12 c

artiklan 1 kohdan soveltamista. Asianomaisen toimielimen, elimen tai laitoksen on pyynnöstä ilmoitettava virastolle tällaisten tietojen perusteella toteutetuista toimista ja niiden tuloksista.”

5) Muutetaan 5 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1, 2 ja 3 kohta seuraavasti:

”1. Pääjohtaja voi aloittaa tutkimuksen, kun on riittävä epäily, joka voi perustua kolmannen osapuolen toimittamiin tai nimettömästi toimitettuihin tietoihin, petoksesta, lahjonnasta tai unionin taloudellisia etuja vahingoittavasta muusta laittomasta toiminnasta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 12 d artiklan soveltamista. Päätöksessä aloittaa tutkimus voidaan ottaa huomioon tarve käyttää viraston resursseja tehokkaasti ja käytettävien keinojen oikeasuhteisuus. Sisäisissä tutkimuksissa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, mikä toimielin, elin tai laitos soveltuu parhaiten suorittamaan tutkimuksen erityisesti tosiseikkojen luonteen sekä sen perusteella, millaisia todellisia tai mahdollisia taloudellisia vaikutuksia tapauksella on ja mikä on oikeudellisten jatkotoimien todennäköisyys.

2. Pääjohtaja päättää tutkimuksen aloittamisesta omasta aloitteestaan tai toimielimen, elimen tai laitoksen pyynnöstä tai jäsenvaltion pyynnöstä.

3. Sinä aikana kun pääjohtaja harkitsee, aloitetaanko sisäinen tutkimus 2 kohdassa tarkoitetun pyynnön perusteella tai kun virasto suorittaa sisäistä tutkimusta, asianomaiset toimielimet, elimet ja laitokset eivät saa aloittaa samoja tosiseikkoja koskevaa rinnakkaista tutkimusta, ellei viraston kanssa toisin sovita.

Tätä kohtaa ei sovelleta asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisiin EPPOn tutkintoihin.”;

b) korvataan 5 ja 6 kohta seuraavasti:

”5. Jos pääjohtaja päättää olla aloittamatta tutkimusta, hän voi lähettää merkitykselliset tiedot viipymättä tapauksen mukaan asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jotta voidaan toteuttaa asianmukaisia toimia unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti, tai asianomaiselle toimielimelle, elimelle tai laitokselle, jotta tämä voi toteuttaa asianmukaisia toimia kyseiseen toimielimeen, elimeen tai laitokseen sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Virasto sopii tarvittaessa kyseisen toimielimen, elimen tai laitoksen kanssa asianmukaisista toimenpiteistä tietolähteen luottamuksellisuuden suojaamiseksi ja pyytää tarvittaessa, että sille ilmoitetaan toimista, jotka on toteutettu.

6. Jos pääjohtaja päättää olla aloittamatta tutkimusta, vaikka on riittävä epäily petoksesta, lahjonnasta tai unionin taloudellisia etuja vahingoittavasta muusta laittomasta toiminnasta, hänen on lähetettävä 5 kohdassa tarkoitetut tiedot viipymättä.”

6) Muutetaan 7 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Pääjohtaja johtaa tutkimuksia tarvittaessa kirjallisten ohjeiden pohjalta. Pääjohtajan nimeämät viraston henkilökuntaan kuuluvat suorittavat tutkimukset hänen johdolla. Pääjohtaja ei saa suorittaa konkreettisia tutkintatoimia henkilökohtaisesti.”;

b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on annettava viraston henkilöstöön kuuluville tarvittava apu, jotta he voivat suorittaa tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä tehokkaasti ja ilman aiheetonta viivytystä. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tällaista tukea antaessaan noudatettava kaikkia niihin sovellettavia kansallisia menettelysääntöjä.

3 a. Viraston kirjallisesti perustellusta pyynnöstä jäsenvaltioiden asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten on samoin edellytyksin kuin ne, joita sovelletaan kansallisiin toimivaltaisiin viranomaisiin, toimitettava virastolle tutkimuksen kohteena olevien asioiden osalta seuraavat:

- a) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849 * 32 a artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa keskitetyissä automatisoiduissa mekanismeissa saatavilla olevat tiedot;
- b) liiketoimia koskevat asiakirja-aineistot, jos ne ovat ehdottomasti tarpeen tutkimuksen tarkoituksia varten.

Viraston pyynnössä on perusteltava toimenpiteen asianmukaisuus ja oikeasuhteisuus tutkittavien seikkojen luonteeseen ja vakavuuteen nähden. Tällaisessa pyynnössä on viitattava ainoastaan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin.

Jäsenvaltioiden on ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdan soveltamista varten ilmoitettava komissiolle asiaankuuluvat toimivaltaiset viranomaiset.

3 b. Toimielinten, elinten ja laitosten on huolehdittava siitä, että niiden virkamiehet tai muuhun henkilöstöön kuuluvat, jäsenet, päälliköt ja työntekijät antavat viraston henkilökuntaan kuuluville tarvittavan avun, jotta nämä voivat suorittaa tehtävänsä tehokkaasti ja ilman aiheetonta viivytystä.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141 5.6.2015, s. 73).";

c) muutetaan 6 kohta seuraavasti:

i) korvataan ensimmäisen alakohdan b alakohta seuraavasti:

"b) kaikki tiedot, jotka voivat auttaa asianomaista toimielintä, elintä tai laitosta päättämään toteutettavista aiheellisista hallinnollisista turvaamistoimenpiteistä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi;"

ii) korvataan toinen alakohta seuraavasti:

"Asianomainen toimielin, elin tai laitos voi milloin tahansa pyytää neuvoja virastolta aikomuksenaan ryhtyä, tiiviissä yhteistyössä viraston kanssa, aiheellisiin turvaamistoimenpiteisiin, mukaan lukien toimenpiteet todistusaineiston säilyttämiseksi. Asianomaisen toimielimen, elimen tai laitoksen on viipymättä ilmoitettava virastolle toteutetuista varotoimenpiteistä.";

d) korvataan 8 kohta seuraavasti:

"8. Jos tutkimusta ei saada päätökseen 12 kuukauden kuluessa sen aloittamisesta, pääjohtaja ilmoittaa asiasta valvontakomitealle tämän 12 kuukauden jakson päättyessä ja sen jälkeen aina kuuden kuukauden välein ja mainitsee tilanteen syyt sekä tarvittaessa tutkimuksen nopeuttamiseksi suunnitellut korjaavat toimenpiteet."

7) Korvataan 8 artikla seuraavasti:

"8 artikla

Velvollisuus antaa tietoja virastolle

1. Toimielimet, elimet ja laitokset toimittavat 1 artiklassa tarkoitetuilla aloilla virastolle viipymättä kaikki tiedot, jotka liittyvät mahdollisiin petoksiin, lahjontaan tai unionin taloudellisia etuja vahingoittavaan muuhun laittomaan toimintaan.

Kun toimielimet, elimet ja laitokset antavat EPPOLle tietoja asetuksen (EU) 2017/1939 24 artiklan mukaisesti, ne voivat täyttää tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyt velvoitteet toimittamalla virastolle jäljennöksen EPPOLle lähetetystä ilmoituksesta.

2. Toimielinten, elinten ja laitosten sekä, ellei niiden kansallisessa lainsäädännössä sitä kielletä, jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on viraston pyynnöstä tai omasta aloitteestaan toimitettava viipymättä virastolle kaikki hallussaan olevat asiakirjat ja tiedot, jotka liittyvät käynnissä olevaan viraston tutkimukseen.

Niiden on toimitettava viraston kirjallisesti perustellusta pyynnöstä ennen tutkimuksen aloittamista kaikki niiden hallussa olevat asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen väitteiden tai sen arvioimiseksi, täyttyvätkö 5 artiklan 1 kohdan mukaiset tutkimuksen aloittamisen edellytykset.

3. Toimielinten, elinten ja laitosten sekä, ellei niiden kansallisessa lainsäädännössä sitä kielletä, jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava viraston pyynnöstä tai omasta aloitteestaan virastolle viipymättä kaikki muut niiden hallussa olevat merkitykselliset tiedot, asiakirjat tai data, jotka liittyvät petosten, lahjonnan tai unionin taloudellisia etuja vahingoittavan muun laittoman toiminnan torjuntaan.

4. Tätä artiklaa ei sovelleta EPPOn sellaisissa rikosasioissa, joiden osalta se voisi käyttää toimivaltaansa asetuksen (EU) 2017/1939 IV luvun mukaisesti.

Tämä ei vaikuta EPPOn mahdollisuuteen toimittaa virastolle asiaankuuluvia tietoja tapauksista asetuksen (EU) 2017/1939 34 artiklan 8 kohdan, 36 artiklan 6 kohdan, 39 artiklan 4 kohdan ja 101 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti.

5. Tämä ei vaikuta neuvoston asetuksen (EU) N:o 904/2010 * mukaiseen tietojen toimittamiseen liittyviin säännöksiin.

* Neuvoston asetus (EU) N:o 904/2010, annettu 7 päivänä lokakuuta 2010, hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla (EUVL L 268 12.10.2010, s. 1)."

8) Muutetaan 9 artikla seuraavasti:

a) korvataan 2 kohdan neljäs alakohta seuraavasti:

"Toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettuja vaatimuksia ei sovelleta lausuntojen hankkimiseen paikan päällä suoritettavien tarkastusten ja todentamisten yhteydessä. Asianomaiseen henkilöön sovelletaan 3 artiklan 7 ja 8 kohdassa tarkoitettuja prosessuaalisia takeita, erityisesti oikeutta saada apua itse valitsemaltaan avustajalta.";

b) korvataan 4 kohdan toinen ja kolmas alakohta seuraavasti:

"Tätä varten viraston on lähetettävä asianomaiselle henkilölle kehoitus esittää huomautuksia joko kirjallisesti tai viraston osoittaman henkilöstöön kuuluvan järjestämässä kuulemisessa. Kyseiseen kehoitukseen on kuuluttava yhteenvedo asianomaista henkilöä koskevista tosiseikoista ja asetuksen (EU) 2018/1725 15 ja 16 artiklassa säädetty tiedot sekä huomautusten esittämisen määräaika, jonka on oltava vähintään kymmenen työpäivää kuulemista koskevan kehoituksen vastaanottamisesta. Tätä määräaika voidaan lyhentää asianomaisen henkilön nimenomaisella suostumuksella tai tutkimuksen kiireellisyyden vuoksi, mikä on perusteltava asianmukaisesti. Tutkimusta koskevassa loppukertomuksessa on viitattava näihin huomautuksiin.

Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, joissa on pidettävä kiinni tutkimuksen tai EPPOn tai kansallisen oikeusviranomaisen meneillään olevan tai tulevan rikostutkinnan luottamuksellisuudesta, pääjohtaja voi tapauksen mukaan EPPOn tai asianomaista kansallista oikeusviranomaista kuultuaan päättää lykätä sen veloitteen noudattamista, jonka mukaan asianomaista henkilöä on kehoitettava esittämään huomautuksensa."

9) Lisätään artiklat seuraavasti:

"9 a artikla

Prosessuaalisten takeiden valvoja

1. Komissio nimittää prosessuaalisten takeiden valvojan, jäljempänä 'valvoja', 2 kohdassa tarkoitettuna menettelyn mukaisesti viiden vuoden toimikaudeksi, jota ei voida uusia. Kyseisen toimikauden päättyessä valvoja jatkaa tehtävässä, kunnes hänen tilalleen on nimitetty uusi henkilö.

2. Valvoja on hallinnollisesti valvontakomitean yhteydessä. Valvontakomitean sihteeristö antaa valvojalle kaiken tarvittavan hallinnollisen ja oikeudellisen tuen.

3. Komissio myöntää hyväksytyin talousarvionsa puitteissa valvontakomitealle valvojan tarvitseman henkilöstön ja taloudelliset resurssit.

4. Komissio laatii *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistun hakuilmoituksen perusteella luettelon valvojan tehtäviin soveltuvista pätevistä ehdokkaista. Komissio nimittää valvojan kuultuaan Euroopan parlamenttia ja neuvostoa.
5. Valvojalla on oltava tarvittava pätevyys ja kokemus prosessuaalisten takeiden alalta.
6. Valvoja hoitaa tehtäviään täysin riippumattomasti, myös suhteessa virastoon ja valvontakomiteaan, eikä hän saa tehtäviään suorittaessaan pyytää eikä ottaa vastaan ohjeita keneltäkään.
7. Jos valvoja ei enää täytä niitä vaatimuksia, joita hänen tehtävänsä edellyttävät, tai jos valvojan todetaan syyllistyneen vakavaan rikkomukseen, Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio voivat yhteisellä sopimuksella vapauttaa valvojan tehtävistään.
8. Valvoja valvoo 9 b artiklassa tarkoitetun mekanismin mukaisesti, että virasto noudattaa 9 artiklassa tarkoitettuja prosessuaalisia takeita sekä viraston tutkimuksiin sovellettavia sääntöjä. Valvoja vastaa 9 b artiklassa tarkoitettujen valitusten käsittelystä.
9. Valvoja antaa vuosittain kertomuksen tehtäviensä hoitamisesta Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle, valvontakomitealle ja virastolle. Hän ei saa viitata tutkittavana oleviin yksittäisiin tapauksiin ja hänen on varmistettava tutkimusten luottamuksellisuus myös niiden päättymisen jälkeen. Valvojan on raportoitava valvontakomitealle kaikista suosituksiinsa liittyvistä systeemisistä ongelmista.

9 b artikla

Valitusmekanismi

1. Asianomaisella henkilöllä on oikeus tehdä valvojalle valitus, joka koskee viraston 9 artiklassa tarkoitettujen prosessuaalisten takeiden noudattamista tai viraston tutkimuksiin sovellettavien sääntöjen rikkomista, erityisesti prosessuaalisten vaatimusten ja perusoikeuksien rikkomista. Valituksen tekemisellä ei ole lykkäävää vaikutusta valituksen kohteena olevaan tutkimukseen.
2. Valitukset on tehtävä kuukauden kuluessa siitä, kun valituksen tekijä on tullut tietoiseksi asiaankuuluvista seikoista, jotka merkitsevät väitettyä prosessuaalisten takeiden loukkaamista tai tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sääntöjen rikkomista. Valituksia ei missään tapauksessa voi tehdä sen jälkeen, kun tutkimuksen päättämisestä on kulunut kuukausi.

Edellä 9 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitettua määräaikaa koskevat valitukset on kuitenkin tehtävä ennen kyseisissä säännöksissä tarkoitettua kymmenen päivän pituisen määräajan päättymistä.

3. Valituksen saatuaan valvojan on ilmoitettava asiasta pääjohtajalle.

Valvojan on kymmenen työpäivän kuluessa siitä päivästä, jona se saa valituksen, määritettävä, onko 1 ja 2 kohtaa noudatettu.

Jos 1 ja 2 kohtaa on noudatettu, valvojan on kehotettava virastoa toteuttamaan toimia valituksen ratkaisemiseksi ja ilmoitettava asiasta valvojalle 15 työpäivän kuluessa.

Jos 1 ja 2 kohtaa ei ole noudatettu, valvojan on päätettävä asian käsittely ja ilmoitettava siitä viipymättä valituksen tekijälle.

4. Virasto toimittaa valvojalle kaikki tarvittavat tiedot, jotta valvoja voi arvioida, onko valitus perusteltu, sekä valituksen ratkaisemista varten tiedot, joiden perusteella valvoja voi antaa suosituksen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 10 artiklan soveltamista.

5. Valvojan on annettava suositus siitä, miten valitus on ratkaistava, viipymättä ja joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa siitä, kun virasto on ilmoittanut valvojalle valituksen ratkaisemiseksi toteuttamistaan toimista. Jos ilmoitusta ei ole vastaanotettu 3 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetun 15 päivän pituisen määräajan kuluessa, valvojan on annettava suositus kahden kuukauden kuluessa kyseisen määräajan päättymisestä.

Valvoja voi poikkeustapauksissa päättää pidentää määräaika suosituksen antamiselle vielä 15 kalenteripäivällä. Valvojan on ilmoitettava pääjohtajalle kirjallisesti tällaisen pidentämisen syyt.

Valvoja voi suositella, että virasto muuttaa tai kumoo suosituksensa tai kertomuksensa 9 artiklassa tarkoitettujen prosessuaalisten takeiden loukkaamisen tai viraston tutkimuksiin sovellettavien sääntöjen rikkomisen, erityisesti prosessuaalisten vaatimusten rikkomisen ja perusoikeuksien loukkaamisen, perusteella.

Ennen suosituksen antamista valvojan on pyydettävä valvontakomitean lausunto.

Valvojan on toimitettava suositus virastolle ja annettava se tiedoksi valituksen tekijälle.

Jos valvoja ei anna suositusta tässä kohdassa säädettyssä määräajassa, valvojan katsotaan hylänneen valituksen ilman suositusta.

6. Valvoja tarkastelee valitusta kontradiktorisessa menettelyssä puuttumatta meneillään olevaan tutkimukseen.

Valvoja voi myös pyytää todistajia antamaan kirjallisia tai suullisia selvityksiä, jotka valvoja katsoo asianmukaisiksi tosiseikkojen varmistamiseksi. Todistajat voivat kieltäytyä antamasta tällaisia selvityksiä.

7. Pääjohtajan on toteutettava suosituksen mukaiset aiheelliset toimet. Jos pääjohtaja päättää olla noudattamatta valvojan suositusta, pääjohtajan on ilmoitettava valituksen tekijälle ja valvojalle keskeiset perustelut kyseiselle päätökselle, paitsi jos tällainen perustelujen ilmoittaminen vaikuttaisi meneillään olevaan tutkimukseen. Pääjohtajan on ilmoitettava syyt valvojan suosituksen noudattamatta jättämiseen huomautuksessa, joka on liitetty tutkimusta koskevaan loppukertomukseen.

8. Tämän artiklan mukainen valitusmekanismi ei vaikuta perussopimusten mukaisiin muutoksenhakekeinoihin, mukaan lukien vahingonkorvauskanteet.

9. Pääjohtaja voi pyytää valvojalta lausuntoa mistä tahansa valvojan toimivaltaan kuuluvasta, prosessuaalisiin takeisiin tai perusoikeuksiin liittyvästä asiasta, myös päätöksestä lykätä ilmoittamista asianomaiselle henkilölle 9 artiklan 3 kohdan nojalla. Pääjohtajan on ilmoitettava kaikissa tällaisissa pyynnöissä määräaika, johon mennessä valvojan on vastattava.

10. Jos unionin virkamies tai muu sen palveluksessa oleva henkilö tekee pääjohtajalle henkilöstösääntöjen 90 a artiklan mukaisen valituksen ja kyseinen virkamies tai muu palveluksessa oleva henkilö on tehnyt samasta aiheesta valituksen valvojalle, pääjohtajan on odotettava valvojan suositusta ennen valitukseen vastaamista, sanotun kuitenkin rajoittamatta henkilöstösääntöjen 90 a artiklassa säädettyjen määräaika soveltamista.

11. Valvojan on annettava valvontakomiteaa kuultuaan valitusten käsittelyä koskevat täytäntöönpanosäännökset.

Kyseisiin täytäntöönpanosäännöksiin sisältyvät erityisesti yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat

- a) valituksen tekemistä;
- b) valvontakomitean, valvojan ja viraston pääjohtajan välistä tietojenvaihtoa;
- c) viraston valituksessa esittämien kysymysten käsittelyprosessia;

- d) valituksen tutkimista kontradiktorisella menettelyllä 6 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti;
- e) valvojan suosituksen antamista ja siitä tiedottamista;
- f) asianmukaisesti perusteltuja tapauksia, joissa pääjohtaja voi poiketa valvojan suosituksesta ja tällaisissa tapauksissa noudatettavasta menettelystä.”

10) Muutetaan 10 artikla seuraavasti:

- a) lisätään kohdat seuraavasti:

”3 a. Petoksia, lahjontaa ja unionin taloudellisia etuja vahingoittavaa muuta laitonta toimintaa koskeviin ilmoituksiin ja tällaisista rikkomisista ilmoittavien henkilöiden suojeluun sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2019/1937 *.

3 b. Jos virasto suosittelee oikeudellisia jatkotoimia, asianomainen henkilö voi pyytää sovellettavien luottamuksettisuus- ja tietosuojasääntöjen mukaisesti virastoa toimittamaan 11 artiklan mukaisesti laaditun kertomuksen siltä osin kuin se koskee asianomaista henkilöä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta väärinkäytösten paljastajien ja ilmiantajien luottamuksettisuutta koskevia oikeuksia. Virasto toimittaa pyynnön viipymättä kaikille kyseisen kertomuksen vastaanottajille ja myöntää oikeuden tutustua loppukertomukseen ainoastaan vastaanottajien nimenomaisella suostumuksella. Vastaanottajien on vastattava 12 kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Jos vastustusta ei esitetä tässä määräajassa, virasto myöntää tutustumisoikeuden.

Toimivaltainen viranomainen voi myös antaa virastolle luvan myöntää tutustumisoikeuden ennen määräajan päättymistä.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17).”;

- b) korvataan 4 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”4. Virasto nimittää tietosuojavastaavan asetuksen (EU) 2018/1725 43 artiklan mukaisesti.”

11) Muutetaan 11 artikla seuraavasti:

- a) korvataan 1 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Kertomukseen on tarvittaessa liitettävä pääjohtajan suositukset toteutettavista toimista. Näissä suosituksissa on mainittava tarvittaessa kurinpidolliset, hallinnolliset, taloudelliset tai oikeudelliset toimet, jotka toimielinten, elinten ja laitosten sekä asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava, sekä eriteltävä erityisesti arvioidut takaisin perittävät määrät sekä esitettävä todettujen tosiseikkojen alustava oikeudellinen arviointi.”;

- b) korvataan 2 ja 3 kohta seuraavasti:

”2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja kertomuksia ja suosituksia laadittaessa on otettava huomioon unionin oikeuden asiaankuuluvat säännökset sekä soveltuvin osin asianomaisten jäsenvaltion kansallinen lainsäädäntö.

Ensimmäisen alakohdan perusteella laaditut kertomukset ja kaikki niitä tukevat ja niihin liitetyt todisteet, ovat hyväksyttävää todistusaineistoa

- a) kansallisissa tuomioistuimissa käytävissä oikeudenkäynneissä, jotka eivät ole luonteeltaan rikosoikeudellisia, ja jäsenvaltioiden hallinnollisissa menettelyissä;

- b) sen jäsenvaltion rikosoikeudellisissa menettelyissä, joissa niiden käyttö osoittautuu välttämättömäksi, samalla tavoin ja samoin edellytyksin kuin kansallisten hallinnollisten tarkastajien laatimat hallinnolliset kertomukset, ja kertomuksia arvioidaan samojen sääntöjen perusteella kuin kansallisten hallinnollisten tarkastajien laatimia hallinnollisia kertomuksia, ja niillä on sama todistusarvo kuin tällaisilla muilla kertomuksilla;

- c) unionin tuomioistuimen oikeudenkäynneissä ja toimielinten, elinten ja laitosten hallinnollisissa menettelyissä.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava virastolle kaikista kansallisen lainsäädännön säännöistä, jotka ovat olennaisia toisen alakohdan b alakohdan soveltamiseksi.

Toisen alakohdan b alakohdan osalta jäsenvaltioiden on viraston pyynnöstä lähetettävä kansallisten tuomioistuinten lopullinen päätös virastolle heti, kun asiaankuuluva oikeudenkäynti on ratkaistu lopullisesti ja kun tuomioistuimen lopullinen päätös on tullut julkiseksi.

Tämä asetus ei vaikuta Euroopan unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten sekä toimivaltaisten elinten valtuuksiin arvioida vapaasti viraston laatimien kertomusten todistusvoimaa hallinnollisissa ja rikosoikeudellisissa menettelyissä.

2 a. Virasto toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet varmistaakseen 1 kohdassa tarkoitettujen kertomusten ja suositusten yhtenäisen laadun.

3. Ulkoisesta tutkimuksesta laaditut kertomukset ja suositukset ja kaikki niihin liittyvät asiakirjat toimitetaan ulkoisia tutkimuksia koskevien sääntöjen mukaisesti asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja tarvittaessa asianomaiselle toimielimelle, elimelle tai laitokselle. Asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, ja tarvittaessa toimielin, elin tai laitos toteuttavat ulkoisen tutkimuksen tulosten edellyttämät toimet ja ilmoittavat niistä virastolle kertomukseen liitetyissä suosituksissa asetetussa määräajassa ja lisäksi viraston pyynnöstä. Jäsenvaltiot voivat ilmoittaa virastolle asiaankuuluvat kansalliset viranomaiset, joilla on toimivalta käsitellä tällaisia kertomuksia, suosituksia ja asiakirjoja.”;

c) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Jos sisäisestä tutkimuksesta laaditussa kertomuksessa tuodaan esiin seikkoja, jotka voivat johtaa rikosoikeudelliseen menettelyyn, nämä tiedot yhdessä suositusten kanssa on toimitettava viipymättä asianomaisen jäsenvaltion oikeusviranomaisille, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 12 c ja 12 d artiklan soveltamista.

Asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset lähettävät suosituksissa asetetun määräajan puitteissa virastolle sen pyynnöstä tiedot toimista, jotka on mahdollisesti toteutettu viraston tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti toimittamien tietojen johdosta, ja soveltuviissa tapauksissa syyt suositusten noudattamatta jättämiseen.”;

d) kumotaan 6 kohta;

e) korvataan 8 kohta seuraavasti:

”8. Jos ilmiantaja on toimittanut virastolle tutkimukseen johtaneita tietoja, virasto ilmoittaa kyseiselle ilmiantajalle tutkimuksen päättämisestä, paitsi jos se katsoo, että tämä tieto on omiaan vaarantamaan asianomaisen henkilön oikeudet edut ja tutkimuksen sekä sen johdosta toteutettavien toimien tehokkuuden tai mahdolliset luottamuksellisuusvaatimukset.”

12) Muutetaan 12 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Virasto voi toimittaa ulkoisten tutkimusten kuluessa saamia tietoja asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille riittävän ajoissa, jotta nämä voivat toteuttaa aiheellisia toimia kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen 10 ja 11 artiklan sekä asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 säännösten soveltamista. Se voi toimittaa tällaisia tietoja myös asianomaiselle toimielimelle, elimelle tai laitokselle.”;

b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on, ellei niiden kansallisessa lainsäädännössä sitä kielletä, viipymättä ja joka tapauksessa 12 kuukauden kuluessa niille tämän artiklan mukaisesti toimitettujen tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava virastolle toimista, jotka ne ovat toteuttaneet kyseisten tietojen perusteella.”;

c) lisätään kohta seuraavasti:

”5. Virasto voi antaa asiaankuuluvia tietoja asetuksella (EU) N:o 904/2010 perustetulle Eurofisc-verkostolle. Eurofiscin työalakoordinaattorit voivat toimittaa asiaankuuluvat tiedot Eurofisc-verkostosta virastolle asetuksessa (EU) N:o 904/2010 säädetyin edellytyksin.”

13) Lisätään artikkelit seuraavasti:

”12 a artikla

Petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavat yksiköt

1. Tämän asetuksen soveltamiseksi kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksikkö, jäljempänä 'petostentorjunnan yhteistyöstä vastaava yksikkö', jonka tehtävänä on edistää viraston kanssa tehtävän yhteistyön ja sen kanssa käytävän tiedonvaihdon, mukaan lukien luonteeltaan operatiiviset tiedot, tehokkuutta. Petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavaa yksikköä voidaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti pitää tarvittaessa tässä asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

2. Petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavat yksiköt tarjoavat tai koordinoivat viraston pyynnöstä ennen tutkimuksen aloittamista koskevan päätöksen tekemistä sekä tutkimuksen aikana tai sen jälkeen apua, jota virasto tarvitsee suorittaakseen tehtävänsä tehokkaasti. Tällaiseen apuun sisältyy erityisesti jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten 3 artiklan 5 ja 6 kohdan, 7 artiklan 3 kohdan ja 8 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti tarjoama apu.

3. Petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavat yksiköt voivat pyynnöstä tarjota apua virastolle, jotta virasto voi suorittaa 12 b artiklan mukaisia koordinoitaitoimia, mukaan lukien tarvittaessa horisontaalinen yhteistyö ja tietojenvaihto petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavien yksikköjen välillä.

12 b artikla

Koordinoitaitoimet

1. Virasto voi 1 artiklan 2 kohdan nojalla järjestää ja helpottaa yhteistyötä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, toimielinten, elinten ja laitosten välillä sekä yhteistyötä ja keskinäistä avunantoa koskevien sopimusten ja muiden voimassa olevien oikeudellisten välineiden mukaisesti kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen välillä. Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi osallistuvat viranomaiset ja virasto voivat kerätä, analysoida ja vaihtaa tietoja, mukaan lukien operatiivisia tietoja. Viraston henkilöstö voi auttaa toimivaltaisia viranomaisia tutkimustoimissa asianomaisten viranomaisten pyynnöstä. Tähän sovelletaan 6 artiklaa, 7 artiklan 6 ja 7 kohtaa, 8 artiklan 3 kohtaa ja 10 artiklaa.

2. Viraston on laadittava tarvittaessa kertomus toteutetuista koordinoitaitoimista ja toimitettava se jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille sekä asianomaisille toimielimille, elimille ja laitoksille.

3. Tätä artiklaa sovelletaan rajoittamatta viraston sellaisten valtuuksien käyttöä, jotka on siirretty komissiolle tietyissä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäistä avunantoa sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyötä koskevissa säännöksissä.

4. Virasto voi osallistua sovellettavan unionin oikeuden mukaisesti perustettuihin yhteisiin tutkintaryhmiin ja vaihtaa tässä yhteydessä tämän asetuksen nojalla hankittuja operatiivisia tietoja.

12 c artikla

Rikollisesta toiminnasta ilmoittaminen EPPOLle

1. Viraston on toimitettava ilman aiheutonta viivytystä EPPOLle ilmoitus kaikesta rikollisesta toiminnasta, jonka osalta EPPO voi käyttää toimivaltaansa asetuksen (EU) 2017/1939 IV luvun mukaisesti. Ilmoitus on lähetettävä viipymättä ennen viraston tutkimuksia tai niiden aikana.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusten on sisällettävä vähintäänkin tosiseikkojen kuvaus, mukaan lukien arvio aiheutuneesta tai todennäköisesti aiheutuvasta vahingosta, mahdollinen oikeudellinen luokittelu sekä kaikki saatavilla olevat tiedot mahdollisista uhreista, epäillyistä henkilöistä tai muista asianosaisista.

3. Virasto ei ole velvollinen ilmoittamaan EPPOLle ilmeisen perusteettomia väitteitä.

4. Jos viraston saamat tiedot eivät sisällä tämän artiklan 2 kohdassa esitettyjä seikkoja ja käynnissä ei ole viraston tutkimusta, virasto voi arvioida väitteet alustavasti. Arviointi on tehtävä viipymättä ja joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa tietojen vastaanottamisesta. Kyseiseen arviointiin sovelletaan 6 artiklaa ja 8 artiklan 2 kohtaa. Tämän alustavan arvioinnin jälkeen viraston on ilmoitettava EPPOLle tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta rikollisesta toiminnasta.

5. Jos tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu rikollinen toiminta tulee esiin viraston tutkimuksen aikana ja EPPO aloittaa tutkinnan kyseisessä kohdassa tarkoitetun ilmoituksen perusteella, virasto ei saa jatkaa samoja tosiseikkoja koskevaa tutkimustaan muuten kuin 12 e tai 12 f artiklan mukaisesti.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan soveltamiseksi viraston on varmistettava 12 g artiklan 2 kohdan mukaisesti EPPOn asianhallintajärjestelmästä, toteuttaako EPPO tutkintaa. Virasto voi pyytää lisätietoja EPPOLta. EPPOn on vastattava tällaiseen pyyntöön 12 g artiklan mukaisesti asetettavassa määräajassa.

6. Toimielimet, elimet ja laitokset voivat pyytää virastoa arvioimaan alustavasti niille ilmoitetut väitteet. Näihin pyyntöihin sovelletaan 1–4 kohtaa soveltuvien osin. Virasto antaa alustavan arvioinnin tulokset tiedoksi asianomaiselle toimielimelle, elimelle tai laitokselle, jollei tietojen toimittaminen vaaranna viraston tai EPPOn suorittamaa tutkintaa.

7. Jos virasto lopettaa tutkimuksensa EPPOLle tämän artiklan mukaisesti toimitetun ilmoituksen perusteella, 9 artiklan 4 kohtaa ja 11 artiklaa ei sovelleta.

12 d artikla

Tutkimusten päällekkäisyyden välttäminen

1. Pääjohtajan on lopetettava avoimena oleva tutkimus eikä hän saa aloittaa 5 artiklan mukaista uutta tutkimusta, ja sen on lopetettava, jos EPPO toteuttaa tutkintaa samoista tosiseikoista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 12 e ja 12 f artiklan soveltamista. Pääjohtaja ilmoittaa EPPOLle kustakin tällä perusteella tehdystä päätöksestä keskeyttää tutkimus.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan soveltamiseksi viraston on varmistettava 12 g artiklan 2 kohdan mukaisesti EPPOn asianhallintajärjestelmästä, toteuttaako EPPO tutkintaa. Virasto voi pyytää lisätietoja EPPOLta. EPPOn on vastattava tällaiseen pyyntöön 12 g artiklan mukaisesti asetettavassa määräajassa.

Jos virasto lopettaa tutkimuksensa tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti, 9 artiklan 4 kohtaa ja 11 artiklaa ei sovelleta.

2. EPPO voi antaa virastolle olennaisia tietoja tapauksista, joiden osalta EPPO on päättänyt olla toteuttamatta tutkintaa tai se on lopettanut asian käsittelyn, jotta virasto voi toimivaltuuksiansa mukaisesti harkita asianmukaisia hallinnollisia toimia. Jos virasto saa tietoonsa uusia tosiseikkoja, jotka eivät olleet EPPOn tiedossa asetuksen (EU) 2017/1939 39 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun käsittelyn lopettamispäätöksen tekohehkellä, pääjohtaja voi pyytää EPPOa aloittamaan tutkinnan uudelleen kyseisen asetuksen 39 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

12 e artikla

Viraston tuki EPPOLle

1. EPPOn tutkinnan aikana ja EPPOn pyynnöstä asetuksen (EU) 2017/1939 101 artiklan 3 kohdan mukaisesti viraston on toimeksiantonsa mukaisesti tuettava tai täydennettävä EPPOn toimia erityisesti

- a) antamalla tietoja, tekemällä analyysseja (myös rikosteknisiä analyysseja), antamalla asiantuntija-apua ja operatiivista tukea;
- b) helpottamalla toimivaltaisten kansallisten hallintoviranomaisten ja unionin elinten tiettyjen toimien koordinointia;
- c) suorittamalla hallinnollisia tutkimuksia.

Antaessaan EPPOLle tukea viraston on pidättäydyttävä toteuttamasta toimia tai toimenpiteitä, jotka voisivat vaarantaa tutkinnan tai syytetoimet.

2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettu pyyntö on toimitettava kirjallisena ja siinä on ilmoitettava vähintään seuraavat:

- a) EPPOn tutkintaan liittyvät tiedot siltä osin kuin se on pyynnön kannalta tarkoituksenmukaista;
- b) toimenpiteet, joita EPPO pyytää virastoa suorittamaan;
- c) tarvittaessa pyynnön toteuttamiselle suunniteltu aikataulu.

Virasto voi tarvittaessa pyytää lisätietoja.

3. Todisteiden hyväksyttävyyden sekä perusoikeuksien ja prosessuaalisten takeiden suojaamiseksi silloin, kun virasto toteuttaa toimeksiantonsa puitteissa EPPOn pyytämiä tukitoimenpiteitä tämän artiklan nojalla, EPPO ja virasto varmistavat tiiviissä yhteistyössä, että asetuksen (EU) 2017/1939 VI luvussa säädettyjä sovellettavia menettelytakeita noudatetaan.

12 f artikla

Täydentävät tutkimukset

1. Jos EPPO suorittaa tutkintaa ja pääjohtaja katsoo asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, että myös viraston olisi toimeksiantonsa mukaisesti aloitettava tutkimus, jonka tarkoituksena on helpottaa turvaamistoimenpiteiden tai taloudellisten, kurinpidollisten tai hallinnollisten toimien toteuttamista, viraston on ilmoitettava tästä EPPOLle kirjallisesti ja täsmennettävä tutkimuksen luonne ja tarkoitus.

Saatuaan tällaiset tiedot EPPO voi 12 g artiklan mukaisesti vahvistettavassa määräajassa vastustaa tutkimuksen aloittamista tai tiettyjen tutkimukseen liittyvien toimien suorittamista. Jos EPPO vastustaa tutkimuksen aloittamista tai tiettyjen tutkimukseen liittyvien toimien suorittamista, sen on ilmoitettava virastolle ilman aiheetonta viivytystä, kun vastustamisen perusteita ei enää sovelleta.

Jos EPPO ei vastusta tutkimusta 12 g artiklan mukaisesti asetettavassa määräajassa, virasto voi aloittaa tutkimuksen, joka sen on suoritettava EPPOa säännöllisesti kuullen. Jos EPPO sittemmin vastustaa tutkimusta, viraston on keskeytettävä tai lopetettava tutkimuksensa tai pidättäydyttävä tiettyjen siihen liittyvien toimien suorittamisesta.

2. Jos EPPO ilmoittaa virastolle vastauksena 12 d artiklan mukaisesti toimitettuun tietopyyntöön, että se ei toteuta tutkintaa, ja myöhemmin aloittaa samoja tosiseikkoja koskevan tutkinnan, sen on ilmoitettava siitä virastolle viipymättä. Jos pääjohtaja katsoo tällaisen tiedon saatuaan, että viraston aloittamaa tutkimusta on jatkettava, jotta helpotetaan turvaamistoimenpiteiden tai taloudellisten, kurinpidollisten tai hallinnollisten toimien toteuttamista, sovelletaan tämän artiklan 1 kohtaa.

12 g artikla

Työjärjestelyt ja tiedonvaihto EPPOn kanssa

1. Virasto sopii työjärjestelyistä EPPOn kanssa. Tällaisilla työjärjestelyillä on vahvistettava muun muassa tietojen, mukaan lukien henkilötiedot, operatiiviset, strategiset tai tekniset tiedot sekä salaisiksi luokitellut tiedot, vaihtoa koskevat käytännön järjestelyt ja täydentävät tutkimukset.

Työjärjestelyiden on sisällettävä yksityiskohtaiset järjestelyt, jotka koskevat jatkuvaa tietojenvaihtoa virastojen vastaanottaessa ja todentaessa väitteitä ja joiden tarkoituksena on määrittää tutkimusten edellyttämä toimivalta. Niiden on myös sisällettävä järjestelyt tietojen siirtämisestä viraston ja EPPOn välillä, kun virasto tukee tai täydentää EPPOn toimia. Niiden on säädettävä määräajoista, joita sovelletaan kyseisten toimijoiden vastatessa toistensa pyyntöihin.

Virasto ja EPPO sopivat määräajoista ja yksityiskohtaisista järjestelyistä 12 c artiklan 5 kohdan, 12 d artiklan 1 kohdan ja 12 f artiklan 1 kohdan osalta. Kunnes tällainen sopimukseen on päästy, EPPOn on vastattava viraston pyyntöihin viipymättä ja joka tapauksessa kymmenen työpäivän kuluessa 12 c artiklan 5 kohdassa ja 12 d artiklan 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön vastaanottamisesta ja 20 työpäivän kuluessa 12 f artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta tietopyynnöstä.

Ennen työjärjestelyjen hyväksymistä EPPOn kanssa pääjohtaja toimittaa luonnoksen tiedoksi valvontakomitealle sekä Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Valvontakomitea antaa lausunnon viipymättä.

2. Virastolle annetaan osuma / ei osumaa -tyyppisten hakujen pohjalta epäsuora pääsy EPPOn asianhallintajärjestelmässä oleviin tietoihin.

Jos viraston asianhallintajärjestelmään syöttämien tietojen ja EPPOn hallussa olevien tietojen väliltä löytyy vastaavuus, vastaavuuden löytymisestä ilmoitetaan sekä virastolle että EPPOLle. Viraston on toteuttava tarvittavat toimenpiteet pääsyn antamiseksi EPPOLle osuma / ei osumaa -tyyppisten hakujen pohjalta asianhallintajärjestelmässään oleviin tietoihin.

Työjärjestelyissä on vahvistettava vastavuoroisen asianhallintajärjestelmiin pääsyn tekniset ja turvallisuusnäkökohdat, mukaan lukien sisäiset menettelyt sen varmistamiseksi, että jokainen käyttökerta on asianmukaisesti perusteltu niiden tehtävien suorittamiseksi ja dokumentoitu.

3. Pääjohtaja ja Euroopan pääsyyttäjä tapaavat vähintään vuosittain keskustellakseen yhteistä etua koskevista kysymyksistä.”

14) Korvataan 13 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”1. Unionin taloudellisten etujen suojelemista koskevan toimeksiantonsa puitteissa virasto tekee tarpeen mukaan yhteistyötä Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) kanssa. Tällaisen yhteistyön helpottamiseksi virasto sopii tarvittaessa Eurojustin ja Europolin kanssa hallinnollisista järjestelyistä. Ne voivat koskea operatiivisten, strategisten tai teknisten tietojen, myös henkilötietojen ja salaisiksi luokiteltujen tietojen ja, jos tätä pyydetään, tutkimusten edistymistä koskevien kertomusten vaihtoa.”

15) Muutetaan 15 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Valvontakomitea valvoo säännöllisesti viraston tutkimustehtävän toteutumista, jotta voidaan vahvistaa viraston riippumattomuutta sille tällä asetuksella uskottujen toimivaltuuksien asianmukaisessa käytössä.

Valvontakomitea seuraa erityisesti prosessuaalisten takeiden soveltamista ja tutkimusten kestoa.

Valvontakomitea antaa pääjohtajalle lausuntoja ja tarvittaessa suosituksia muun muassa viraston tutkimustoimien suorittamiseen tarvittavista resursseista, viraston tutkimustoiminnan painopisteistä ja tutkimusten kestosta. Se voi antaa näitä lausuntoja omasta aloitteestaan tai pääjohtajan taikka toimielimen, elimen tai laitoksen pyynnöstä, puuttumatta kuitenkaan meneillään oleviin tutkimuksiin.

Virasto julkaisee verkkosivustollaan vastauksensa valvontakomitean antamiin lausuntoihin.

Asianomaiselle toimielimelle, elimelle tai laitokselle on annettava jäljennös kolmannen alakohdan mukaisesti annetuista lausunnoista.

Valvontakomitealle on annettava pääsy kaikkiin tietoihin ja asiakirjoihin, joita se pitää tehtäviensä suorittamiseksi tarpeellisina, mukaan lukien päätettyjä tutkimuksia koskevat kertomukset ja suositukset sekä tapaukset, joiden käsittely on lopetettu, puuttumatta kuitenkaan meneillään oleviin tutkimuksiin, ja ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuutta ja tietosuojaa koskevat vaatimukset.”;

- b) korvataan 8 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”8. Valvontakomitea nimeää puheenjohtajansa. Se hyväksyy työjärjestyksensä, joka toimitetaan ennen sen hyväksymistä tiedoksi Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja Euroopan tietosuojavaltuutetulle. Valvontakomitean kokoukset kutsutaan koolle sen puheenjohtajan tai pääjohtajan aloitteesta. Se pitää vähintään kymmenen kokousta vuosittain. Valvontakomitea tekee päätöksensä jäsentensä enemmistöllä. Sen sihteeristötehtävistä huolehtii komissio tiiviissä yhteistyössä valvontakomitean kanssa. Ennen henkilöstön nimittämistä sihteeristöön kuullaan valvontakomiteaa ja sen näkemykset otetaan huomioon. Sihteeristö toimii valvontakomitean ohjeiden mukaan ja komissiosta riippumatta. Komissio ei puutu valvontakomitean valvontatehtäviin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta komission harjoittamaa valvontakomitean ja sen sihteeristön talousarvion valvontaa.”

- 16) Korvataan 16 artiklan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

”1. Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio tapaavat kerran vuodessa pääjohtajan vaihtaakseen näkemyksiä poliittisella tasolla viraston politiikasta, joka liittyy petosten, lahjonnan ja unionin taloudellisia etuja vahingoittavan muun laittoman toiminnan ehkäisy- ja torjuntakeinoihin. Valvontakomitea osallistuu näkemysten vaihtoon. Euroopan pääsyyttäjä kutsutaan mukaan näkemystenvaihtoon. Näihin tilaisuuksiin voidaan kutsua tilintarkastustuomioistuimen, EPPOn, Eurojustin ja Europolin jäseniä tapauskohtaisesti Euroopan parlamentin, neuvoston, komission, pääjohtajan tai valvontakomitean pyynnöstä.

2. Edellä 1 kohdan tavoitteiden puitteissa näkemyksiä voidaan vaihtaa kaikista asioista, joista Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio pääsevät sopimukseen. Näkemyksiä voidaan vaihtaa erityisesti:

- a) viraston tutkimuspolitiikan strategisista painopisteistä;
- b) valvontakomitean 15 artiklan nojalla toimittamista lausunnoista ja toimintakertomuksista;
- c) pääjohtajan 17 artiklan 4 kohdan nojalla toimittamista kertomuksista ja tarvittaessa muista toimielinten toimittamista kertomuksista, jotka liittyvät viraston toimeksiantoon;
- d) viraston sekä toimielinten, elinten ja laitosten ja virastojen, etenkin EPPOn, välisistä suhteista, mukaan lukien viraston lopullisten tutkimuskertomusten seurannassa mahdollisesti esiin tulleet horisontaaliset ja systeemiset kysymykset;
- e) viraston ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisistä suhteista, mukaan lukien viraston lopullisten tutkimuskertomusten seurannassa mahdollisesti esiin tulleet horisontaaliset ja systeemiset kysymykset;
- f) viraston ja kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten sekä kansainvälisten järjestöjen välisistä suhteista tässä asetuksessa tarkoitettujen järjestelyjen puitteissa;
- g) viraston toiminnan tehokkuudesta toimeksiantonsa toteuttamisessa.”

- 17) Muutetaan 17 artikla seuraavasti:

- a) korvataan 2–5 kohta seuraavasti:

”2. Komissio julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* hakemuspynnön uuden pääjohtajan nimittämistä varten. Pyyntö julkaistaan vähintään kuusi kuukautta ennen virassa olevan pääjohtajan toimikauden päättymistä. Komissio laatii luettelon tehtävään soveltuvista pätevistä ehdokkaista. Kun valvontakomitea on antanut myönteisen lausunnon komission soveltamasta valintamenettelystä, Euroopan parlamentti ja neuvosto sopivat komission laatiman soveltuvien hakijoiden luettelon perusteella hyvissä ajoin esivalintaluettelosta, jossa on kolme ehdokasta. Komissio nimittää pääjohtajan tästä luettelosta.

3. Pääjohtaja ei pyydä eikä ota vastaan ohjeita miltyään hallitukselta, toimielimeltä, elimeltä eikä laitokselta hoitaessaan tehtäviään, jotka liittyvät ulkoisten ja sisäisten tutkimusten tai koordinoitintoimien aloittamiseen ja suorittamiseen tai tällaisia tutkimuksia tai koordinoitintoimia koskevien kertomusten laatimiseen. Jos pääjohtaja katsoo, että jokin komission toteuttama toimenpide vaarantaa hänen riippumattomuutensa, hän ilmoittaa siitä välittömästi valvontakomitealle ja päättää mahdollisen kanteen nostamisesta komissiota vastaan unionin tuomioistuimessa.

4. Pääjohtaja raportoi säännöllisesti ja vähintään vuosittain Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle viraston suorittamien tutkimusten tuloksista, toteutetuista toimista ja esiin tulleista ongelmista tutkimusten luottamuksellisuudesta kiinni pitäen, asianomaisten henkilöiden ja ilmiantajien laillisia oikeuksia kunnioittaen ja, mikäli aiheellista, oikeuskäsittelyyn sovellettavia kansallisia säännöksiä noudattaen. Kyseisissä raporteissa arvioidaan myös toimia, jotka jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sekä toimielimet, elimet ja laitokset ovat toteuttaneet viraston laatimien kertomusten ja suositusten perusteella.

4 a. Pääjohtaja voi Euroopan parlamentin tai neuvoston talousarvion valvontaoikeuksiensa yhteydessä esittämästä pyynnöstä antaa tietoja viraston toiminnasta noudattaen tutkimusten luottamuksellisuutta ja jatkotoimia koskevia menettelyjä. Euroopan parlamentti ja neuvosto varmistavat tämän kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen luottamuksellisuuden.

5. Pääjohtaja tiedottaa valvontakomitealle määräajoin viraston toiminnasta sekä tutkimuksista ja niiden johdosta toteutetuista toimista.

Pääjohtaja tiedottaa valvontakomitealle määräajoin

- a) tapauksista, joissa pääjohtajan antamia suosituksia ei ole noudatettu;
- b) tapauksista, joissa jäsenvaltioiden oikeusviranomaisille tai EPPOlle on toimitettu tietoja;
- c) tapauksista, joissa tutkimusta ei ole aloitettu ja tapauksista, joiden käsittely on lopetettu;
- d) tutkimusten kestosta 7 artiklan 8 kohdan mukaisesti.”;

b) korvataan 7 kohta seuraavasti:

”7. Pääjohtaja luo sisäisen neuvonanto- ja valvontamenettelyn, mukaan lukien oikeudellisen tarkastuksen, joka liittyy muun muassa asianomaisten henkilöiden prosessuaalisten takeiden ja perusoikeuksien sekä asianomaisten jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön kunnioittamiseen, sekä erityisen viittauksen 11 artiklan 2 kohtaan. Oikeudellisen tarkastuksen suorittavat viraston henkilöstön jäsenet, jotka ovat oikeusalan ja tutkintamenettelyjen asiantuntijoita. Heidän lausuntonsa liitetään loppukertomukseen.”

c) korvataan 8 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”8. Pääjohtaja hyväksyy viraston henkilöstöä varten tutkimusmenettelyjä koskevia ohjeita. Näiden ohjeiden on oltava tämän asetuksen mukaisia ja niiden on katettava muun muassa seuraavat:

- a) käytännöt, joita noudatetaan viraston toimeksiannon täytäntöönpanossa;
- b) tutkimusmenettelyjä koskevat yksityiskohtaiset säännöt;
- c) prosessuaaliset takeet;
- d) tarkat tiedot sisäisistä neuvonantavista ja valvontamenettelyistä oikeudellinen tarkastus mukaan lukien;
- e) tietosuoja ja viestintää ja asiakirjojen saatavuutta koskevat toimintaperiaatteet 10 artiklan 3 b kohdan mukaisesti;
- f) suhteet EPPOon.”;

d) korvataan 9 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”9. Komissio kuulee valvontakomiteaa ennen kuin toteuttaa pääjohtajaan kohdistuvia kurinpitotoimia tai pidättää hänen koskemattomuutensa.”

18) Korvataan 19 artikla seuraavasti:

”19 artikla

Arviointikertomus ja asetuksen mahdollinen tarkistus

1. Komissio toimittaa viimeistään viiden vuoden kuluttua asetuksen (EU) 2017/1939 120 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti määritellystä päivämäärästä Euroopan parlamentille ja neuvostolle arviointikertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta ja vaikutuksista, erityisesti viraston ja EPPOn välisen yhteistyön tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta. Arviointikertomukseen liitetään valvontakomitean lausunto.

2. Komissio tekee tarvittaessa viimeistään kahden vuoden kuluttua ensimmäisen kohdan mukaisen arviointikertomuksen toimittamisesta Euroopan parlamentille ja neuvostolle lainsäädäntöehdotuksen viraston toimintakehyksen uudistamiseksi, mukaan lukien täydentävät tai yksityiskohtaisemmat säännöt viraston perustamisesta, tehtävistä tai sen toimiiin sovellettavista menettelyistä, erityisesti sen yhteistyöstä EPPOn kanssa, rajatylittävistä tutkimuksista ja tutkimuksista niissä jäsenvaltioissa, jotka eivät osallistu EPPOon.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 12 c–12 f artiklaa, sellaisina kuin ne ovat lisättyinä tämän asetuksen 1 artiklan 13 kohdassa, sovelletaan kuitenkin asetuksen (EU) 2017/1939 120 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti määriteltävästä päivästä alkaen.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 23 päivänä joulukuuta 2020.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

D. M. SASSOLI

Neuvoston puolesta

Puhemies

M. ROTH
